

Grund til at yde dem mere Støtte, for at de kunne lønne deres Personale bedre. Det er det ene, der dog ikke vedkommer saa meget den egentlige Friskole som Realskolen. Det andet Punkt, jeg ønsker at fremhæve, er det, som er fremdraget af det ærede Medlem for Assens, at som Udviklingen gaar, og som denne Debat bærer Vidne om, at den vil gaa, ville Statens Skoler have nogen Udsigt til efterhaanden i større eller mindre Grad at blive konfessionsløse, og jeg kan ikke nægte, at jeg giver det ærede Medlem for Assens Ret i, at saa bliver det nødvendigt, at Friskolen, Privatskolen, kommer til at staa saaledes rustet, at alle de Forældre, der sætte Pris derpaa, eventuelt kunne faa deres Børn underviste i Religion. Men det forandrer ikke min Hovedopfattelse, at Statsskolen er Regelen og den anden Undtagelsen.

En Bemærkning endnu ønsker jeg at gøre vedrørende det københavnske Skolevæsen, den er saa vidt mig bekendt ikke gjort af andre. Jeg vilde finde det rigtigst, at der Tid efter anden, med 3, 4, 5 Aars Mellemrum, fandt en Omregulering af Statstilskuddet Sted, saaledes at Københavns Kommune til enhver Tid, paa det Grundlag, man nu har beregnet Tilskuddet, fik sit Tilskud forøget, under Forudsætning af, at Børnenes Antal bestandig vokser. Dette synes jeg er rimeligt og billigt, og det kan der formodentlig blive Lejlighed til at forhandle om senere. Ellers vil Forholdet bestandig blive, at der med den voksende Befolkning vil blive anvendt forholdsvis mere af Statens Midler til Provinsens end til Københavns Skolevæsen.

Kierkegaard: Forinden Debatten slutter, ønsker jeg at gøre to korte Bemærkninger. Den første skal være henvendt til den højtærede Kultusminister saavel som til dette Tings Medlemmer, og da i særlig Grad til det Udvalg, der faar med dette Lovforslag at gøre. Jeg vil henstille, at man under de videre Forhandlinger kommer de ældre Andenlærere til Hjælp, som virkelig sidde haardt i det, og som uden egen Skyld have faaet Lov til at sidde som Andenlærere i et længere Tidsrum, end man egentlig havde beregnet. Det er ganske faa, det gælder, og jeg tror ikke, at det Tillæg, som Staten maaske her kunde komme til at yde udover det, som er foreslaaet, vil have nogen vidtrækkende Betydning.

Den anden Bemærkning, jeg ønsker at gøre, gælder nærmest mine Kaldsfæller ude i Landet. Jeg kunde ønske, at der her

fra Rigsdagen og fra en Lærer i Rigsdagen, lød et Ord til dem. Naar dette Lovforslag, som nu har været til Behandling, bliver ophøjet til Lov, kan det ikke nægtes, at den Forbedring af Lærernes Kaar, som derved foregaar, i Forbindelse med, hvad der skete ved Skoleloven af 24. Marts 1899, er en virkelig Lønforbedring for de danske Lærere, som jeg synes, alle Danmarks Lærere burde være glade ved. Jeg skal tillade mig at nævne to Eksempler. Jeg gør det, fordi jeg kunde ønske, at de kom til at staa i Rigsdagstidenden som et Bevis overfor de Lærere — jeg haaber ikke, det er mange, men desværre er der nogle —, der ikke en Gang ere tilfredse med det Lovforslag, som nu ligger paa Tingets Bord.

Min Nabolærer sad indtil det Herrens Aar 1900 med det største Embede i Thisted Amt. Dets Reguleringssum var 1,416 Kr., hvori selvfølgelig var indbefattet Bolig, Brændsel og Have. Efter det foreliggende Lovforslag vil han 1. April 1908 komme til at oppebære en Begyndelsesløn paa 1,062 Kr. og, da han har over 20 Aars Anciennet, et Tilskud af Staten paa 1,000 Kr., med andre Ord, han vil oppebære kontant 2,062 Kr. plus Bolig, Brændsel og Have, hvilket jo er sat til 300 Kr., altsaa i alt 2,362 Kr. Det bliver hans Løn fra 1. April 1908, medens han den 1. Januar 1901 kun havde 1,416 Kr. Det er altsaa en Forbedring med 946 Kr. En anden, min Familie nærstaaende Lærer sad samtidig i et Embede, hvis Reguleringssum var 1,179 Kr. Han er Kirkesanger og Kirkebylærer og faar derved en yderligere Løn, men ogsaa der er der en Forbedring, thi medens Kirkesangerlønnen i forrige Tider kun var 20 Kr. og Kirkebylærerlønnen ligeledes var 20 Kr., ere de nu henholdsvis 100 og 50 Kr. Endvidere var der til dette Embede et Legat paa 75 Kr., som Sogneraadet havde inddraget, eller, rettere sagt, det havde gjort Lønnen saa meget mindre, som Legatet udgjorde, men i Loven af 24. Marts 1899 gaves der jo Ret til, at saadanne Legater holdtes udenfor. Han vil altsaa faa den samme Begyndelsesløn 1,062 Kr., 1,000 Kr. i Statstilskud, 150 Kr. som Kirkesanger og Kirkebylærer og 75 Kr. i Legatpenge, tilsammen 2,287 Kr. plus de 300 Kr., som Bolig, Brændsel og Have ere ansatte til. Med andre Ord: der er fra Aaret 1900 til 1. April 1908 her sket en Lønforbedring af 1,408 Kr.

Det kan hende, at jeg bliver ugleset af nogle af mine Kaldsfæller, men jeg hævder, at det er en god Lønningsforbed-